

TARYBOS REKOMENDACIJA

2017 m. liepos 11 d.

**dėl 2017 m. Jungtinės Karalystės nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl
2017 m. Jungtinės Karalystės konvergencijos programos**

(2017/C 261/27)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, ypač į jo 9 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

- (1) 2016 m. lapkričio 16 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2017 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. 2017 m. kovo 9–10 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino metinėje augimo apžvalgoje nustatytus prioritetus. 2016 m. lapkričio 16 d. Komisija, remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1176/2011 ⁽²⁾, priėmė išpėjimo mechanizmo ataskaitą, kurioje Jungtinė Karalystė nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą;
- (2) 2017 m. vasario 22 d. paskelbta 2017 m. Jungtinės Karalystės ataskaita. Joje įvertinta Jungtinės Karalystės pažanga, padaryta įgyvendinant 2016 m. liepos 12 d. Tarybos priimtas šaliai skirtas rekomendacijas, veiksmai, kurių šalis ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas, ir Jungtinės Karalystės pažanga siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“;
- (3) 2017 m. nacionalinę reformų programą Jungtinė Karalystė pateikė 2017 m. balandžio 21 d., o 2017 m. konvergencijos programą – 2017 m. balandžio 27 d. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;
- (4) į atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas atsižvelgta sudarant 2014–2020 m. Europos struktūrinių ir investicijų fondų (toliau – ESI fondai) programas. Kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 ⁽³⁾ 23 straipsnyje, Komisija, jei tai būtina siekiant remti atitinkamų Tarybos rekomendacijų įgyvendinimą, gali paprašyti valstybės narės peržiūrėti savo partnerystės sutartį ir susijusias programas bei pasiūlyti jų pakeitimų. Kaip naudotusi šia nuostata, Komisija išsamiau nurodė Priemonių, kuriomis ESI fondų veiksmingumas siejamas su patikimu ekonomikos valdymu, taikymo gairėse;

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

⁽²⁾ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

- (5) šiuo metu Jungtinei Karalystei taikoma Stabilumo ir augimo pakto korekcinė dalis. Jei perviršinis deficitas bus laiku ir tvariai panaikintas 2016–2017 m., 2017–2018 m. Jungtinei Karalystei bus taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis ir pereinamojo laikotarpio skolos taisyklė. 2017 m. konvergencijos programoje Vyriausybė, laikydama 2015 m. birželio 19 d. Tarybos rekomendacijos, tikisi iki 2016–2017 fiskalinių metų pabaigos panaikinti perviršinį deficitą – numatomas nominalus deficitas sudaro 2,7 % BVP. Numatoma, kad vėliau, 2017–2018 m., nominalus deficitas šiek tiek padidės iki 2,8 % BVP, o 2018–2019 m. sumažės iki 1,9 % BVP. Konvergencijos programoje nenurodytas vidutinės trukmės biudžeto tikslas. Konvergencijos programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus bendrosios skolos santykis su BVP iš esmės stabilizuosis, t. y. sudarys apie 87,5 % nuo 2016–2017 m. iki 2018–2019 m., ir sumažės iki 84,8 % BVP 2020–2021 m. Makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos šios biudžeto projekcijos, yra palankus. Nors planuojamiems deficitui tikslams pasiekti reikalingos priemonės apskritai yra pakankamai konkretizuotos, makroekonominės perspektyvos blogėjimo rizika gali trukdyti užtikrinti planuojamą deficitui sumažinimą;
- (6) 2016 m. liepos 12 d. Taryba rekomendavo Jungtinei Karalystei ne vėliau kaip 2016–2017 m. laikotarpio pabaigoje ištaisyti perviršinio deficitui padėtį ir, panaikinus perviršinį deficitą, 2017–2018 m. užtikrinti 0,6 % BVP fiskalinį koregavimą siekiant minimalaus vidutinės trukmės biudžeto tikslo. Remiantis Komisijos 2017 m. pavasario prognoze, numatoma, kad 2016–2017 m. nominalus deficitas pasieks 2,7 % BVP, t. y. atitiks Tarybos rekomenduotą tikslą. Kyla rizika, kad 2017–2018 m. bus kiek nukrypta nuo prevencinės dalies reikalavimo;
- (7) atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės fiskalinę padėtį ir visų pirma skolos dydį, tikimasi, kad šalis toliau vykdys koregavimą siekdama tinkamo vidutinės trukmės biudžeto tikslo. Pagal bendrai sutartą koregavimo matricą taikant Stabilumo ir augimo pakta, tas koregavimas būtinas, kad grynųjų pirmųjų valdžios sektoriaus išlaidų ⁽¹⁾ nominalusis augimas neviršytų 1,8 %. Tai atitiktų 0,6 % BVP metinį struktūrinį koregavimą. Jeigu politika nesikeis, esama rizikos, kad 2017–2018 m. ir 2018–2019 m. laikotarpiu, vertinant kartu, nuo to reikalavimo bus kiek nukrypta. Kartu prognozuojama, kad 2017–2018 m. Jungtinė Karalystė pereinamojo laikotarpio skolos taisyklės *prima facie* nesilaikys, bet 2018–2019 m. – laikysis. Apskritai Taryba mano, kad Jungtinė Karalystė turi būti pasirengusi imtis papildomų priemonių 2017–2018 m., kad būtų laikomasi Stabilumo ir augimo pakto nuostatų. Tačiau, kaip numatyta Reglamente (EB) Nr. 1466/97, vertinant biudžeto planus ir rezultatus reikėtų atsižvelgti į valstybės narės biudžeto balansą pagal ciklo sąlygas. Kaip primenama Komisijos komunikate, kuris pridėdamas prie šių konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, atliekant būsimą vertinimą reikės tinkamai atsižvelgti į tikslą siekti fiskalinės krypties, kuri padėtų ir stiprinti vykstantį atsivertimą, ir užtikrinti Jungtinės Karalystės viešųjų finansų tvarumą. Šiame kontekste Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija ketina atlikti bendrą vertinimą pagal Reglamentą (EB) Nr. 1466/97, visų pirma atsižvelgdama į Jungtinės Karalystės ciklinę padėtį;
- (8) privačiųjų investicijų lygis nuo Sąjungos vidurkio nuolat gerokai atsilieka, o viešųjų investicijų – šiek tiek atsilieka. Našumo lygis daug žemesnis už G 7 vidurkį ir nuo 2008 m. nesikeitė. Vyriausybė teikia daug politinės svarbos investicijų didinimui siekiant paskatinti našumo augimą. Vienas iš pagrindinių uždavinių – šalinti didelius Jungtinės Karalystės infrastruktūros tinklų pajėgumų ir kokybės trūkumus. Keliuose – didelės spūstys, o geležinkelių pajėgumai kai kuriose vietose vis mažiau atitinka sparčiai augančius poreikius. Be to, vis aštrėja būtinybė daugiau investuoti į naujus energijos gamybos ir tiekimo pajėgumus. Nacionaliniame infrastruktūros įgyvendinimo plane išdėstyti didelio užmojo planai gerinti JK ekonominę infrastruktūrą, o 2016 m. priimta nemažai investavimo į pagrindinius transporto ir energetikos projektus sprendimų. Tačiau tebėra abejonių, ar įmanoma užtikrinti pakankamai viešųjų ir privačiųjų investicijų, kad būtų laiku ir ekonomiškai efektyviai išspręsti uždaviniai, susiję su vėlavimais infrastruktūros srityje. Vienas iš pagrindinių Jungtinės Karalystės uždavinių – didinti būstų pasiūlą. Įsisenėjęs būstų stygius prisideda prie to, kad būstų kainos yra didelės ir vis didėja, ir lemia dideles ekonomines ir socialines sąnaudas, visų pirma aplink ekonomikos augimo polių. Gyvenamosios paskirties būstų statybos augimas šiek tiek daugiau palaikomas taikant reformuotą planavimo sistemą kartu su įvairiomis papildomomis būstų politikos priemonėmis.

⁽¹⁾ Grynąsias valdžios sektoriaus išlaidas sudaro bendrosios valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus išlaidas paliknanoms, su Sąjungos programomis, kurios visiškai finansuojamos iš gautų Sąjungos lėšų, susijusias išlaidas ir išlaidas, atsirandančias dėl nediskrecinių su bedarbio pašalpomis susijusių pokyčių. Valstybės finansuojamas bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas subalansuojamas per 4 metų laikotarpį. Įskaičiuojamos diskrecinės su pajamomis susijusios priemonės arba įstatymais nustatytas pajamų padidėjimas. Vienkartinės priemonės, susijusios tiek su pajamomis, tiek su išlaidomis, neįskaičiuojamos.

Vis dėlto tebėra būstų pasiūlos suvaržymų, įskaitant labai griežtą ir sudėtingą žemės rinkos ir gyvenamosios paskirties būstų statybos reguliavimą, o naujų būstų pasiūla vis dar neatitinka paklausos augimo;

- (9) pagrindiniai darbo rinkos duomenys ir toliau teigiami: ilgalaikio ir jaunimo nedarbo lygis apskritai žemas. Tačiau būtų galima sumažinti neaktyvumo ir darbo ne visą darbo laiką lygį, taip pat mažą darbo užmokestį gaunančių asmenų dalį. Pajamų augimas tebėra nuosaikus, o tai susiję su vangiu našumo augimu. Susirūpinimą toliau kelia įgūdžių pasiūla, panaudojimas ir tobulinimas. Atsirado svarbių politikos pokyčių, daugiausia susijusių su įgūdžiais ir jų tobulinimu, vykdant techninio mokymo ir pameistrystės reformas. Užtikrinant pameistrystės kokybę daugiausia dėmesio reikės skirti ir įgyjamam kvalifikacijos lygiui, ir su pameistryste susijusiam dalykui. Valstybei, verslui ir karjeros siekiantiems asmenims prieinama įgūdžių pasiūla išsiplėstų imantis kitų, strategiškai svarbių, finansuojamų gebėjimų tobulinimo priemonių, visų pirma skirtų vyresniems nei 25 m. asmenims. Be to, reikia spręsti uždavinius, susijusius su vaikų priežiūros ir socialinės rūpybos pasiūla ir prisidedančius prie moterų darbo ne visą darbo laiką rodiklio aukštumo. Vaikų priežiūros reformos iki šiol buvo nuolatinės, bet laipsniškos. Tikėtina, kad tai iš esmės pasikeis per ateinančius dvejus metus visiškai įgyvendinus kai kurias iniciatyvas. Jaunesnių nei trejų metų vaikų, gaunančių formaliosios vaikų priežiūros paslaugas, dalis yra palyginti maža. Nors 3–4 metų vaikų priežiūros prieinamumo ir brangumo problemos tam tikru mastu sumažinamos naujausiomis priemonėmis, jomis nespėndžiamas jaunesnių nei 3 metų vaikų priežiūros pasiūlos klausimas. Įgyvendinus anksčiau paskelbtas reformas ir išlaidų mažinimą, visų pirma susijusių su parama dirbantiems, socialinės politikos rezultatai, įskaitant vaikų skurdo rodiklius, artimiausiu ir vidutiniu laikotarpiu gali blogėti, ypač esant didesnei infliacijai. Ypatingą susirūpinimą kelia namų ūkiuose, kurių nariai turi darbą, gyvenančių skurstančių vaikų skaičius;
- (10) atsižvelgdama į 2017 m. Europos semestrą, Komisija atliko išsamią Jungtinės Karalystės ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2017 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino 2017 m. konvergencijos programą, 2017 m. nacionalinę reformų programą, taip pat veiksmus, kurių Jungtinė Karalystė ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Jungtinės Karalystės politikai, bet ir tai, kaip jie atitinka Sąjungos taisykles ir gaires, nes būtina stiprinti bendrą Sąjungos ekonomikos valdymą Sąjungos lygmens priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų;
- (11) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2017 m. konvergencijos programą, o jos nuomonė⁽¹⁾ pateikta visų pirma toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje,

REKOMENDUOJA Jungtinei Karalystei 2017–2018 m. imtis šių veiksmų:

1. 2018–2019 m. toliau dėti dideles fiskalines pastangas pagal Stabilumo ir augimo pakto prevencinės dalies reikalavimus, atsižvelgiant į poreikį stiprinti vykstančių atsigaivimą ir užtikrinti Jungtinės Karalystės viešųjų finansų tvarumą.
2. Imtis papildomų veiksmų, kad būtų padidinta būstų pasiūla, be kita ko, vykdant planavimo taisyklių reformas ir jas įgyvendinant.
3. Spręsti įgūdžių paklausos ir pasiūlos neatitikties problemą ir sudaryti sąlygas tobulinti įgūdžius, be kita ko, toliau gerinant pameistrystės kokybę ir numatant kitas finansuojamas tobulėjimo, t. y. tolesnio mokymosi, priemones.

Priimta Briuselyje 2017 m. liepos 11 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

T. TÖNISTE

⁽¹⁾ Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 9 straipsnio 2 dalį.